Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-08 d.d. 9 januari 2013
mr. E.M. Dil-Stork, voorzitter, drs. A. Adriaansen en mr. W.H.G.A. Filott mpf, leden, en mevrouw mr. F. Faes als secretaris)

Samenvatting

De geldverstrekker heeft aan Consumenten een vergoeding (boeterente) in rekening gebracht bij het vervroegd aflossen van de hypothecaire geldlening wegens verkoop van de woning. Consumenten stellen zich op het standpunt dat zij op grond van de akte van geldlening geen vergoeding verschuldigd zijn. De Commissie is van oordeel dat de bepaling met betrekking tot de vergoeding voldoende duidelijk is. De vordering van Consumenten wordt afgewezen.

Consumenten,

tegen

de naamloze vennootschap Direktbank N.V. (h.o.d.n. Fortis ASR Praktijkvoorziening), gevestigd te Amersfoort, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consumenten d.d. 21 maart 2012;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consumenten;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 30 november 2012 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Aangeslotene heeft op 1 mei 2007 aan Consumenten een hypothecaire geldlening verstrekt met een rentevast periode van zes jaar. Partijen hebben in het kader hiervan op 1 mei 2007 een akte van geldlening (hierna: de Akte) getekend. Als zekerheid voor de terugbetaling van de geldlening heeft Aangeslotene een hypotheekrecht verkregen op de woning van Consumenten.

3.2. De Akte vermeldt, voor zover van belang, het volgende:

Artikel 2

De schuldenaar verbindt zich bij afzonderlijke akte(n) in pand te geven tot zekerheid voor de nakoming van alle voor de schuldenaar, dan wel enige door hem in het kader van zijn beroepsuitoefening opgerichte c.q. nog op te richten rechtspersoon, uit deze overeenkomst, of uit welke andere hoofde ook, nu of in de toekomst, voorvloeiende verplichtingen aan de schuldeiseres:

- *zijn rechten als verzekeringnemer uit de overeenkomst(en) van levensverzekering gesloten met Fortis ASR Levensverzekering N.V., geadministreerd onder polisnummer(s) 0.*
- *zijn rechten als belegger uit hoofde van het bij Fortis ASR Bank N.V. gesloten effectendepot onder nummer(s) 00.*
- *zijn rechten als verzekeringnemer uit de overeenkomst(en) van levensverzekering gesloten met Fortis ASR Levensverzekering N.V., geadministreerd onder polisnummer(s) 000.*

Artikel 4

Indien ten tijde van een onverplichte vervroegde aflossing als bedoeld in artikel 6 van de hierna te noemen Algemene Voorwaarden de rente van de onderhavige lening hoger is dan de bij de schuldeiseres alsdan geldende rente voor nieuwe hypothecaire geldleningen met een vergelijkbare aflossingsmethodiek en een duur gelijk aan de restant looptijd van de onderhavige lening, zal de vergoeding worden vastgesteld op de contante waarde van het verschil tussen eerstbedoelde en laatstbedoelde intrest, te berekenen over het onverplicht af te lossen bedrag tot de overeengekomen einddatum der lening. Indien de schuldeiseres op het moment van onverplichte aflossing geen rentevaste duur kent die gelijk is aan de restant looptijd van de onderhavige lening, wordt de restant looptijd naar boven afgerond. De discontovoet, waarop deze contante waarde wordt berekend is gelijk aan laatstbedoelde intrest.
Geen vergoeding is echter verschuldigd:
[…]

- *indien en voor zover de onverplichte aflossingen, die tenminste € 500,– dienen te bedragen en in hele eurobedragen dienen te geschieden, in enig kalenderjaar niet meer bedragen dan € 60.500,00*
- *indien en voor zover de uitkering van een polis van levensverzekering of beleggingscertificaat, welke polis c.q. certificaat aan de schuldeiseres in pand is gegeven of waarvoor de schuldeiseres als begunstigde is aangewezen, wordt aangewend ter aflossing van de lening;*

[…]

3.3. Op 1 mei 2007 is het door Consumenten aangehouden effectendepot aan Aangeslotene verpand, waarmee Aangeslotene een pandrecht heeft verkregen op (de vorderingen uit hoofde van) het effectendepot.

3.4. Consumenten hebben op enig moment hun woning verkocht. De levering van de woning heeft op 27 juli 2010 plaatsgevonden.

3.5. Op 12 juli 2010 hebben Consumenten opdracht gegeven om het effectendepot op te heffen en de gehele uitkering (€ 8.002,62) aan te wenden ter aflossing van de geldlening. Het bedrag aan € 8.002,62 is uitgekeerd en gebruikt ter (gedeeltelijke) aflossing van de geldlening.

3.6. Aangeslotene heeft voor het tussentijds beëindigen van de geldlening een bedrag van € 6.218,55 aan vergoeding in verband met de vervroegde aflossing bij Consumenten in rekening gebracht. Consumenten hebben dit bedrag onder protest voldaan omdat zij menen dat zij geen vergoeding wegens vervroegde aflossing verschuldigd zijn.

3.7. Op de rechtsverhouding tussen Aangeslotene en Consumenten zijn onder andere de Algemene voorwaarden van geldlening onder hypothecair verband van 30 september 2005 van toepassing.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consumenten vorderen dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van € 6.218,55, inclusief wettelijke rente vanaf juni 2010.

4.2. Aan deze vordering leggen Consumenten ten grondslag dat zij op grond van de in artikel 4 van de Akte genoemde uitzondering geen vergoeding verschuldigd zijn, omdat zij de gehele uitkering uit het effectendepot hebben aangewend ter aflossing van de geldlening. Dit is volgens Consumenten voldoende om de toepasselijkheid van de uitzondering op het betalen van een vergoeding in te roepen, hetgeen naar hun mening volgt uit de zinsnede "indien en voor zover".

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie stelt vast dat Aangeslotene geen beroep (meer) doet op het verschil tussen de termen beleggingscertificaat zoals genoemd in artikel 4 van de Akte en effectendepot zoals genoemd in artikel 2 van de Akte. De Commissie zal dit punt dan ook verder buiten beschouwing laten. Dit betekent dat de uitkering uit het effectendepot in onderhavig geval wordt gelijkgesteld met een uitkering van een beleggingscertificaat.

5.2. De kern van het onderhavige geschil is naar het oordeel van de Commissie gelegen in het verschil van opvatting omtrent de betekenis van artikel 4 van de Akte en met name de daarin opgenomen zinsnede "indien en voor zover".

5.3. Vast staat dat Consumenten op grond van artikel 4 van de Akte bij vervroegde aflossing van de geldlening een vergoeding verschuldigde zijn, tenzij één van de in het artikel genoemde uitzonderingen van toepassing is.

5.4. Ten aanzien van artikel 4 van de Akte is de Commissie van oordeel dat de bewoordingen en strekking van de genoemde bepaling aan duidelijkheid niets te wensen overlaten. De zinsnede "indien en voor zover" maakt naar het oordeel van de Commissie voldoende duidelijk dat er geen vergoeding verschuldigd is over het gedeelte van de geldlening dat uit een polis van levensverzekering of beleggingscertificaat wordt afgelost; over de rest dient wel een vergoeding te worden betaald.

5.5. De Commissie is van oordeel dat uit artikel 4 van de Akte volgt dat het door Consumenten te betalen bedrag aan vergoeding wegens vervroegde aflossing dient te worden berekend door allereerst de openstaande hoofdsom te verminderen met het boetevrij af te lossen bedrag (€ 60.500,-) en de uitkering uit hoofde van het effectendepot (€ 8.002,62), waarna over het restant de boete dient worden berekend overeenkomstig het bepaalde in de eerste alinea van artikel 4 van de Akte.

5.6. Ter zitting, heeft Aangeslotene toegezegd de te betalen vergoeding overeenkomstig het bepaalde in alinea 5.5 opnieuw te zullen berekenen en het bedrag dat Consumenten mogelijk te veel hebben betaald, omgaand aan hen te zullen vergoeden. De Commissie vertrouwt erop dat Aangeslotene deze toezegging gestand zal doen.

5.7. Op grond van het voorgaande komt de Commissie tot de conclusie dat de klacht ongegrond is en dat de vordering van Consumenten moet worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consumenten wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.